Ч. 265 (12.631). Львів, пятниця 28. листопада 1930. Poczłowa wpłata zapłacona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Засадничі речі.

Українська Парляментарна Репрезентація на порозі нових завдань.

Львів, 26. листопада 1930.

Польська преса, яка в українських справах просто дивоглядно не орієнтується та зокрема не має зеленого поняття про історію української політичної думки, виробила собі деякі трафаретні напрямні, такі — як то німці кажуть — „шімлі“, згідно з якими вирішує усі сумніви, які може мати відносно українців. Українське-ж громадянство, яке все ще — на сором—зачитується у польських ґазетах і то саме найнижчої публіцистичної та етичної вартости, мимохіть нахапується деяких отих дивоглядних польських поглядів, думає нераз цілком фальшивими катеґоріями, а продовжаючи повчаючу лектуру ріжних „Веків“, „Газет“ і „Курерків“, бреде щораз глибше у хаосі й баламутстві понять. Тому від часу до часу приходиться повторяти деякі засадничі речі, не так під адресою польської сторони, — яка, задивлена у свої власні трафаретні „шімлі“, байдуже проходить попри українські джерельні інформації, — як саме під адресою нашого рідного громадянства.

До таких польських утертих фраз, які нібито мають вияснювати засади українського національно-політичного життя, належить м. і. вічно повторюване речення про звязок української політики з німецькою. У польській пресі пишеться завсіди виразно про „німецький диктат українцям“; вічне читання і слухання цієї нісенітниці залишає у мало критичного українського громадянина свій слід у формі якихось неясних надій на німецького „союзника“, но й очевидно — у вірі в потребу такого союзу. Знову вічне торочення про „протидержавний характер“ українських політичних виступів впоює однаково в польське як і в українське громадянство пересвідчення, що ми, українці, стоїмо на „засадничому протипольському становищі“. Така упрощена й поверховна „дефініція“ політичного облича цілого українського життя доводить до цілого ряду грубих непорозумінь, шкідливих однаково для справи правильного зорієнтування наших сусідів, що й для — ясної кристалізації політичної думки серед нас самих.

Основною помилкою, яку роблять польські публіцисти, є вмовляти в себе і в нас, що підставою нашої політики є **неґація.** Виходячи з такого заложення польська преса й навіть польські офіціяльні кола дивляться лише **проти кого ми є,** себто мають очі лише для **неґативних** українських проявів. Шукання позитиву **via** неґатив, це шукання головних дверей до хати після того, як дісталося до кухні крізь комин: в мандрівці по темних сходах можна аж надто легко забристи на стрих або до пивниці. Цих непорозумінь з українськими „запереченнями“ не було би, коли би зясувати собі на вступі, що **українці ведуть політику українську.** Ця теза є **єдиною тезою принципіяльною. Оборона українських інтересів,** як єдино для української політики мірodайних, серед кожночасних істнуючих фактичних умов, є питанням **політичної тактики.** Політична-ж тактика ніколи не буває стабільна, непорушна, лише змінлива, залежна від цілої низки скомплікованих моментів внутрішнього і зовнішнього характеру.

Ведення українцями „української політики“ це не є пуста фраза, бо ця правда має свій глибокий практичний зміст. Отже, **a contrario** виводимо, що ми, українці, не ведемо засадничої політики проти-польської, проти-московської, проти-румунської чи проти-чеської, так само як не можемо стояти на засадничому про-німецькому, про-англійському чи про-муринському становищі. Далі, коли ми, як українські політики, маємо українські інтереси на увазі, мусимо

До цих обовязків належить завжди пригадувати свойому громадянству безсумнівний факт, що **актуальною** є справа української державности над **Дніпром.** Тому Українська Парляментарна Репрезентація, як виразник всеукраїнської національно-політичної думки, мусить своїми виступами **допомагати актуалізації визвольницьких змагань наших братів за Збручем.** Щож торкається галицько-волинських земель, то українське населення цих земель мусить кріпшати культурно й економічно, щоби своїми **інтелектуальними силами,** а коли треба буде, то й кадрами ідейних борців, наслідуючи світлий приклад Січових Стрільців,—допомагати будівництву української державности над Дніпром. Які будуть західні границі будучої української держави, це питання не сьогодняшнього дня: воно буде вирішене поміж будучим українським урядом, який засідатиме у Київі, та Польщею і залежатиме від тих матеріяльних і моральних чинників, які завсіди в таких справах мають свій важкий голос. В тому змислі відповіла теж президія Українського Клюбу п. Шиманському, як десигнованому кандидатові на польського премієра, коли він спитав їх про їхне відношення до східних границь Польщі; українські посли заявили тоді: „**Ми є некомпетентні забірати в цій справі голос...**“

Українське населення в Польщі, яке платить податки, дає рекрута і признає важність польських судових присудів та підпорядковується усім польським законам, дає польській державі все те, що їй від її громадян належить. З свого боку домагається того, що йому належить від польської держави. Українська Парляментарна Репрезентація підносить і боронить ці претензії та бореться за їх реалізацію такими способами, які в даному моменті є доцільні. Бо завданням кожної парляментарної репрезентації кожного народу у світі є **влекшити та покращати положення своїх виборців.** Буває, що не вважаючи на всі зусилля цієї мети не осягається. Політично зрілі та національно свідомі маси розуміють це або інстинктовно відчувають і не кидають камінем на своїх провідників та довіряють їм дальше. На цих останніх накладає це обовязок у своїх зусиллях поправити долю громадян — не вгавати, ділаючи **згідно зі своєю совістю.**

Це кілька доривочно схоплених річей із цілого комплексу питань української національної політики, яких не вільно нам ніколи забувати.

Сумерки божків.

I.

Про нагальний характер змін, себто про нову війну — мови ще немає.

Інакше представляється ситуація на Сході. Тут все перебуває в стадії шукань, експериментів, ферментації. Чи візьмемо Совітську Росію, чи Китай, чи Афґаністан чи Індію — немає й мови про будь-яку устабілізованість внутрішніх і зовнішніх відносин.

Схід живе горячковим життям. Дух цивілізації викликав дух свободи, а ця свобода в умовинах нечуваної темноти й нужди мас, відсутности провідної ідеї, невиробленостн її вождів — обернулася на хаос, на війну всіх проти всіх, на величезну руїну праці і здобутків попередніх поколінь без можливости збудування на обламках старого світу нового життя.

Схід іде відмінною дорогою від Заходу. Ніколи ще, здається, не було такого ідеольоґічного розходження поміж ними, як нині і такого унезалежнення Сходу від Заходу. Не зважаючи на перешкоди европейських держав, Китай іде уперто шляхом консолідації; не зважаючи на могутність Великобританії, Індія є ближча нині до осягнення незалежности, ніж коли-небудь перед тим; не зважаючи на всі ніжні співи европейських сирен — Совітська Росія не зраджує бажання відмовитися від стану ізоляції.

Та саме тому, що події на Сході не виходять зі стадії активности — вони є небезпечні для справи світового миру. Власне тому, що Схід не боїться ізоляції — ховаються в ньому небезпечні несподіванки. Власне тому, що східні країни зміряють до протилежних цілей протилежними шляхами — завжди тут повстати можуть небезпечні, а може й фатальні комплікації.

І не можемо ми байдужими очима придивлятися до могутнього, але таємничого Сходу. Навпаки, мусимо пильнувати того, що там діється, спеціяльно того, що діється на великан-

ських просторах Союзу Совітських Соціялістичних Республик (Росії), хочби в огляду на українські землі, що входять у склад цих республик.

II.

Союз Совітських Республик переходить безсумнівну кризу.

Передовсім — *кризу влади*. Оригінальною ознакою цеї влади є той факт, що уряди всіх республик носять фікційний характер. За життя Леніна, який був не тільки вождом комуністичної партії, а й головою ради народніх комісарів, авторитет всесоюзного уряду стояв високо. Партія переводила організаційну діяльність, намічувала основні ідеольоґічні й методольоґічні засади, виробляла пляни закордонної пропаганди, ведено комінтерном і т. д., але рада народніх комісарів *кермувала* краєм, будучи *урядом* в тісному значінні цього слова.

І хоч на X-му зїзді комуністичної партії всупереч волі Леніна обирають Сталіна на ґенерального секретаря партії, але ціла влада перебуває в руках Леніна, як голови народніх комісарів. Більше того, ведення партійних справ перебирає на себе Сталін, а Ленін, звільнившись від технічних питань чисто партійного життя, ще більшу увагу присвятив справам державної політики.

Але хороба Леніна дещо змінила в цьому укладі сил. Риков, як заступник Леніна, не мав належного авторитету в партії. Тому висувається на перший плян політбюро партії на чолі з ґенеральним секретарем Сталіном. Уряд підпорядковується політбюрові. Перебувши першу хоробу та обнимаючи в поворотом уряд голови народніх комісарів, Ленін зауважив переґрупування сил в партії та висунення на чолове місце в державі політбюра, як верховної установи при формальному захованні ЦІКА (парляменту) і виконуванні своїх функцій Калініном, всесоюзним старостою.

Перед Леніном повстала таким чином проблема авторитетности проводу в державі, більшої авторитетности, ніж проводу в комуністичній партії. Таким авторитетом він уважає Троцького, з яким розпочинає переговори щодо обняття останнім уряду голови народніх комісарів.

Друга хороба Леніна унеможливлює здійснення цього пляну. Що більше, провізорія, яка установилася за час затяжної хороби комуністичного вожда, висуває на чоло Союзу Совітських Республик ще більше політбюро партії, а спеціяльно — ґенерального секретаря Сталіна. Рада народніх комісарів в особі Рикова виконує вже цілком підрядну, політичну функцію.

Смерть Леніна розвязує руки політбюрові, інакше кажучи — Сталінові. Розпочинається завзята боротьба з Троцьким, евентуальним спадкоємцем Леніна, що була передовсім *боротьбою за владу*. Що правда, назовні ця боротьба була нібн боротьбою ідей. Входили в гру такі високі матерії, як перманентність революції, ліквідація Непу, колективізація і т. д.

Але зі спогадів Троцького нині знаємо, що то була боротьба за владу в державі й партії. Троцький признає, що він не мав тої *волі* до затримання влади в своїх руках, хоч і називає її „практично необмеженою", з якою йшов до захоплення влади Сталін.

Відомо, що в цій боротьбі вийшов переможцем Сталін, бо — як каже Троцький — всім бракувало тої „*дрібниці*", що мав Сталін і що називається *характером*. Звідси зрозуміло чому Сталін не обняв уряду голови народніх комісарів. Політбюро стало колективним спадкоємцем авторитету, значіння і впливу Леніна; право на це воно здобуло ще за часів затяжної хороби Леніна. Авторитет ради народніх комісарів був значно менший, бо вона виконувала лише директиви політбюра. Всесоюзний ЦІК на чолі з Калініном цілком не мав якогобудь авторитету.

Сталін гаразд розумів, що всякий ґенеральний секретар партії буде мати більше значіння від нього як голови ради народніх комісарів, що його роля на цій посаді буде лише підрядною, а, значить, і *тимчасовою*. Тому він делеґує на уряд голови ради народніх комісарів Рикова, врешті тою, доброго адміністратора, залишаючи за собою незначний на перший погляд пост ґенерального секретаря всесоюзної комуністичної партії.

Олександер Ковалевський.

З польської преси.

СУТЬ ПЕРЕМОГИ Б. Б.

„Слово Польске", орґан ББ і „Роботнік", орґан ППС, містять у числах з 27. листопада статті, в яких перемогу табору маршала Пілсудського при останніх виборах освітлюють з протилежних становищ. Автори статтей не розглядають метод та причин, які дали ББ перемогу, а тільки зясовують суть тієї перемоги.

„*Слово Польске*" стверджує, що велику невдачу при виборах мав передовсім табор Центроліву, себто ця формація, яка боронить державного ладу з часів перед травневим переворотом. Таксамо ендеки, які йшли в тіні Центроліву, мали у виборах поважні втрати, на думку „Слова Польского" тому, що „ендеки стоять на становищі давнього лібералістичного устрою та обороняють реакційний світогляд і партійні методи кермування державою".

Після того в „Сл. П." читаємо:

„Далі невдачу мають всякого типу сепаратизми національних меншин, німецький, український, жидівський. Такої програної ці сепаратисти не малиб ніколи при парляментарно-демократичному ладі.

„І тільки в деякій мірі цю невдачу сепаратистів спричинили Тревіранус, саботажисти Коновальця, чи то Ґрінбавм, який орієнтує жидівські маси на боротьбу з державою".

На думку „Слова Польского" головна причина перемоги ББ лежить у характері уряду маршала Пілсудського, „який одиноко ґарантує ліквідацію сепаратизмів та унеможливлює ці сепаратизми".

Вибори зліквідували, мовляв, пересуд, „буцім-то націю можна організувати тільки в політичних партіях. Система партійно-політичної організації суспільности, ця основа парляментарно-демократичного устрою упала" —

і в цьому, на думку „Сл. П.", значіння перемоги ББ.

Рівночасно поборено також психольоґію неґації власної держави та опозицію проти уряду:

„Громадянство сказало: Ми не хочемо боротися з власною державою та з урядом, але хочемо помогати йому і співпрацювати з ним. Ми віримо власній державі та її урядові".

„Слово Польске" уважає вибори з 16. і 23. ц. м. „*антиліберальною революцією*", яка є продовженням травневого перевороту 1926 р. та ліквідацією парляментарно-демократичної конституції.

„Суспільність — кінчить „Сл. П." — дала ясну відповідь: вона хоче нового устрою та признає, що тільки табор марш. Пілсудського може цей новий устрій реалізувати".

Ось у чому має лежати суть перемоги ББ.

*

„*Роботнік*" також бачить у висліді виборів звязок з травневим переворотом. Він каже, що після перевороту в державі голомів клич: „Дайте Пілсудському більшість, а в краю запанує спокій, добробут, лад і щастя". Ці кличі ділали на безкритичні маси, які не знали, що „справа парляментарної більшости не є тільки справою кількости, але і якости".

Маршал, опанувавши ситуацію, висловив славне речення про „революцію без революційних консеквенцій і почав „леґалізувати цю революцію в томуж соймі, проти якого збройно виступив".

Але „Пілсудський знав, що нові вибори далиб більшість лівиці і тому тоді не хотів виборів і тому волів задержати сойм, в якому міг робити і робив усе, що йому подобалось. Тоді, по перевороті, Пілсудський міг мати парляментарну більшість, зроджену в ентузіязму працюючих мас. Але це булаб більшість селянсько-робітнича, навіть без участи „Пяста". Такої більшости Пілсудський не хотів і не міг хотіти, бо така більшість не пішлаб на співпрацю в дусі його ідеольоґії. Для здобуття своєї більшости треба було працювати 4 і пів року і випрацювати такі виборчі методи, щоби „побідила більшість реакційна, фашистівська".

„Революція без революційних консеквенцій" сталась революцією з консеквенціями виразно контрреволюційними. Щойно тепер, по перемозі одинки Пілсудського став героєм буржуазії і став направду популярним серед буржуазії. Дорога травневого перевороту скінчилась. Її кінець — це парлямент сучасний з реакційною більшістю, антидемократичний. Травневий переворот лежить в руїнах і робітництво та демократія повинні собі це усвідомити".

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 28. ЛИСТОПАДА 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ. 67)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

„Тоді я дав їй скриньку. Правда, що підло було з мого боку? вона відчинила її тремтючи від насолоди, почала перечитувати всі листи, — а було їх усіх яких двацять — поволі, пів голосно, не пропускаючи ні рядка. Видко було, що та історія такого кохання чистого та непорочного цікавила її дуже. Я вже оповідав їй про неї, але на свій лад, змальовуючи „чорні очі" як дівчину з високого роду, якій родичі забороняли вийти замуж за бідного хлопця. Бачиш, який я був смішний у своїм самолюбстві.

„Вряди-годи вона переривала своє читання викрикуючи: „О це, дуже симпатично", або „О! як на дівчину з панського роду?..." А в міру того, як читала їх, прикладала до горіючої свічки і зі злобним усміхом дивилася, як вони догоряють. Я не противився цьому. Я хотів знати, куди вона ходить щодня від години 8 до 10-ої...

„Та був між цими листами один, писаний на фірмовім папері Перрота, де на верху була кліша з трьома зеленими тарілками і напис: „Порцеляна і скло. Перрот, наслідник Лилюета..." Бідні „чорні очі!" Очевидячки одного дня, коли сиділи в крамниці й відчували потребу написати мені лист, взяли папір, який був під рукою. Можеш уявити собі, яке це було відкриття для цеї комедіянтки. Досі вона вірила моїй історії про аристократку й її багатих родичів, та коли побачила цей лист, зрозуміла все і вибухнула реготом:

„— Ось вона, ця патриціянка, перла аристократичної дільниці. Вона називається Перрот і продає порцеляну в пасажі Сомон! Ах! тепер уже розумію, чому ти не хотів мені дати цих листів! — і реготалася.

„Мій дорогий, я не знаю, що тоді зі мною сталося: чи це було почування сорому, врази, чи який сказ найшов на мене. Мені потемніло в очах, я кинувся на неї, щоби вирвати їй листи. Вона налякалася, відступила один крок узад, а заплутавшися в трен своєї сукні, впала з криком на підлогу. Муринка почула той крик з сусідньої кімнати і прибігла прожогом. Чорна, гола, розхрістана, страшна! Я не хотів її впустити, але вона одною своєю товстою рукою штовхнула мене під стіну і станула між мною і своєю панею. Тимчасом ця піднеслася зі землі і плакала чи може прикидалася, що плаче. Поплакуючи" надалі нишпорила в моїй скриночці...

— Ти не знаєш — кричала вона до своєї муринки — защо він хотів мене бити? Я відкрила, що його дівчина не є зовсім зі шляхотського роду, а продає тарілки в пасажі!

— Не кожний, що носить остроги є лицарем — відповіла приповідкою стара.

— Дивися на ці докази кохання від тієї його крамнички! Кілька мичок з коси і китичка фіялок за одного сотика! Посвіти мені Зозуле!

Біла Зозуля підсунула лямпу: волосся і квіти спалахнули полумям. Я не боронився, стояв закаменілий.

— А це що — кликала траґічна комедіянтка — розвиваючи шовковий папірець — зуб?! це виглядає так, якби було з цукру! Ні, справді... це якийсь символічний цукорок... Серце зроблене з цукру!...

„І справді, колись на ярмарку в Пре-Сен-Жермен чорні очі купили мені те цукрове серце і передали зі словами: „Даю тобі моє серце".

Муринка дивилася на нього з апетитом.

— Хочеш, Зозуле? — крикнула до неї її пані. — Лови!

І кинула їй цукорок просто в губу...

„Може це смішне, але коли я почув, що цукор тріщить під жорнами цієї муринки, дрож пройшла по мому тілі. Я мав враження, наче би ця потвора проглинула правдиве серце моїх „чорних очей".

„Чи ти думаєш, може, що після цього всього, я зірвав з нею остаточно? Слухай! якби ти на другий день міг був увійти до Ірми Борель, то ти побачив би, що тоді як вона деклямувала ролю Герміоне перед своїм горбуном, в однім кутику на рогожі, нахилений поруч папуги, сидів один молодий турок з великою турецькою люлькою", що оперізувала трикратно його тіло...

„Яку ти маєш артистичну голову, мій Дані-Дан!"

Та чи бодай за ціну такої підлоти я довідався нарешті про те, що повинен був знати, що вона робила щоранку від год. 8—10-ої? Так, мій Якимцю, я довідався про це, але щойно нині вранці, після одної страшної сцени, тепер уже останньої, яку хочу тобі оповісти... Але пст!.. хтось іде нагору... може це вона, може вона ще раз хоче мною заволодіти?! Вона здібна до всього, навіть після того, що сталося.

Стрівай, я зачиню двері на подвійний замок. Не лякайся, вона не увійде...

Вона не повинна ввійти сюди.

(Продовження буде.)

Переслухування б. українських послів.

Довідуємося, що переслухування б. українських послів, переведених з Берестя до Львова, вже розпочалося. Слідчий суддя д-р Янушевський переслухував уже протягом кількох годин б. послів **Палієва** і **Целевича**. На чергу приходить тепер б. посол **Ліщинський**. Щож до послів **Когута** і **Вислоцького**, то їх правдоподібно вивезуть зі Львова: першого до диспозиції суду в Станиславові, другого до диспозиції суду в Золочеві.

Радянська преса про українізацію.

Тому, що нам часто закидають начебто „Діло“ освітлювало розвиток українізації тенденційно, подаватимемо час до часу буквальні передруки статтей українських більшовицьких газет про цю українізацію. Ось уривки статтей „Червоної Ґазети“, яка виходить у Ростові над Доном:

„Погано з українізацією у нас в Краснодарським районі.

У місті Краснодарі наприклад, лише три, чи чотири перукарні почепили написи „Голярня“. Півроку тому прибули з Харкова до Краснодару трамвайні вагони. Дирекція водельтраму негайно розпорядилася позафарбовувати всі українські написи на цих вагонах, щоб, мовляв, не розводили тут на Кубанщині, якоїсь там українізації.

Є у нас і досягнення! В їдальні можна їсти „український“ борщ! На базарі уже „визнається“ „хахлацкій язик станічніков“, як говорять ті, що прикуштовують ряжанку, чи сметану в кубанського хлібороба-колгоспника.

Літератури української, правда, обмаль, але все таки помалу „стягуємося на хозяйство“. Музичний технікум, наприклад, на придбання української літератури пообіцяв відпустити аж пять карбованців! „Та й то“, — каже завуч, — „трохи богатенько. Три рублі було-б“, — заявляє він викладачеві українознавства, — так деж нас дінеш. Треба уже піддержать українізацію!

Худтехнікум й інші технікуми та ВУЗ-и українознавство „обіцюють“ застосувати з 31-го року, а де хто гадає ввести негайно... на початку другої, або третьої пятирічки!

В звязку з тим, що краснодарський район з 1-го жовтня цього року повинен українізуватися, наша газета „Красное Знамя“ почала виходити українською мовою. Іноколи вміщають там декілька дописів українською мовою, та й то „вощті што зря, потому што — українізація в нас дело любітельское!“ Так говорять ті, кому слід би дбати про запровадження радянської українізації.

За велике досягнення в справі українізації можна вважати в нас організацію гуртків вивчення української мови, які, правда, хоча й не роблять нічого, але службовцеві приємно бути членом такого гуртка — все таки українізації „підтримка та ще й велика!“.

А от попи — так ті не дураки! В Пашківській станиці українізували церкви і українською мовою ведуть пропаганду проти колективізації, проти пятирічки!

Отака то братця, робота в нас! Словом — „дело любітельское“!

Хтоб нас розбуркав у цій справі?

Тарас С—ун.“

А в іншому числі тієїж газети читаємо таке:

„Зараз хочу декілька слів сказати із галузі українізації радапарату. Тут у нас нелоліків, щоб ви знали, є ще немало. Ось варто подивиться на Рогівську станицю. Там українізація біжить уперед так... як рак!! Культурних сил там на роботу не мобілізовано, ні одної установи не українізовано! Одні лише школи місцевої мови не цураються — в них українська мова вживається. Отак робиться в Рогівській діло — на них оце і вказує дядько Гаврило.

А ось Іванівська, Сальського району. Теж у недбальстві тоне. Там Кобзів справами політосвітніми керує, про українізацію, як той казав, і в ус не дує... а до того ще й гальмує.

Вчитель Підобід — чи доповідь яку, чи зв'іт виголошує українською мовою. Так Кобзів його завжди умоляє, мало не лає: „ради бога, своєю мовою мене не мори, по-руськи говори“.

Не занедбуйте справи.

Наближається останній реченець вношення протестів проти виборів до сойму, де замічено надуживання, які могли вплинути на вислід виборів. Подбайте, щоби матеріяли про надуживання зібрано і вислано по належности для внесення протесту.

Так-же не можна гайнувати часу для внесення протестів проти виборів до сенату. Коли де заходить потреба цього і є достовірні факти надужиття, негайно їх списати і переслати по належности.

Матеріяли слати на адреси повновласників лист, або послів і сенаторів, що є на волі.

Аманула верне на престіл.

„Дейлі Гералд“ пише, що в Афґаністані збунтувалось кілька племен, які почали боротьбу проти теперішнього короля та звернулись до Аманули з просьбою вернутися на престіл короля Афґаністану.

Гр.-кат. Богословська Академія у Львові.

Інавгурація нового акад. року. — Професорський склад. — Спис викладів.

Інавгурація нового академічного року на Богословській Академії відбулася дня 5. жовтня 1930 р. торжественною Службою Божою. Академія розпочинає отсе 3-ій рік свого іствування. Перші два роки були зужиті головно на організаційну працю внутрі самої Академії, як: створення і поширення колеґії професорів, наукових семинарів, поликання нових сил для спеціяльних предметів то-що. А проте і в тих двох перших роках розвинулася буйно (як на наші обставини) творча наукова праця, яка зазначилася назверх появою 8-ох великих томів „Праць Богосл. Академії“, авторами яких є майже виключно професори Академії. Розбуджено зацікавлення до наукової праці і серед студентів Академії і перші спроби наукової обробітки семинарійних тем студентами були вже кілька разів друковані на сторінках „Богословії“. З дотеперішніх досягнень Академії наглядно бачиться, що вона у своїй праці станула на правильний шлях і є повна основа думати, що вона оживить давні наукові традиції нашої церкви.

Між викладаючими силами є вже 6 габілітованих професорів, з того 4-ох звичайних і 2-ох надзвичайних, один надзвичайний професор помер, а три нові габілітації приготовляються.

Ректором Академії є о. д-р Йосиф Сліпий, деканом вибраний о. проф. Тит Мишковський, вписаних слухачів 210, між ними кількох з Югославії, Чехословаччини і Волині.

На академічний рік 1930/31 оголошено такі виклади:

Фільософія: о. д-р Максимець Володимир, Logica, Ontologia, Critica 8 год.; о. д-р Конрад Микола, історія фільософії 2 год., етика 2 год., соціольоґія 2 год.; о. д-р Сампара Степан, Theodicea, De existentia Dei 1 год., Cosmologia, De mundo — 2 год.

Біблійні студії: о. проф. д-р Мишковський Тит, історія біблійна Стар. Зав. 5 год., пояснення вибраних частей св. Письма Ст. Зав. на основі церк.-слов. тексту 3 год., граматика еврейської мови 2 год.; о. д-р Лаба Василь, біблійна герменевтика 1 год., введення до св. книг Нов. Зав. 2 год., о. проф. д-р Галущинський Теодозій ЧСВВ, історичні й аскетичні пояснення до поодиноких питань життя Г. Н. І. Хр. 2 год., Прославлене життя Спасителя, ексеґеза на основі церковно-словянського тексту 2 год., друге послання св. Ап. Павла до Коринтян, ексеґеза на основі грецького тексту 1 год., сирійська й арамейська граматика 2 год.

Догматика: о. д-р Сампара Степан, Dogmatica fundamentalis: Inquisitiones praeviae. De Christo Legato divino — 5 год., о. проф. д-р Сліпий Йосиф, Dogmatica specialis (De Sacramentis in genere. De SS. Eucharistia et Poenitentia) — 1 год., Exercitationes practicae — 1 год.,

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З 28. ЛИСТОПАДА 1930.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ

З наших книжок і видавництв.

„Зиз“ — Арґусове око.

Маємо журнал, який нікого не хвалить, а якого хвалять усі, з виїмком тих, яким сказав правду. 7-ий рік виходить у Львові „Зиз“ і глядить довкола. Дай Боже всім нашим, найбільше вилочим, таке ясне, погідне та інтеліґентне око!

Чуємо в нас часто: „Не штука глузувати з інших, не штука критикувати — штука робити щось позитивного“. Це значить стільки, що домагатися від державного діяча, аби він крім політики вмів ще оповідати дотепи. Кожний робить те, що вміє. Але, на жаль, не кожний уміє те, що робить.

Сатиричний журнал працює не менше позитивно своїм сміхом, як політики своєю повагою.

Кажуть, що ми, українці, маємо вроджений гумор. Чи маємо його справді настільки, щоб розуміти вагу гумору в культурнім розвитку нації? Гумор — хист добачувати свої слабощі, — сміливість глузувати з них. Він невідхильно звязаний із самокритицизмом. Як мало його в нашім громадськім житті, знають про це найкраще ті, що, читаючи „Зиза“, знають, скільки в його карикатурах і глузуваннях чистої, нефальшованої, дійсної, хоч гіркої правди.

Є явища та ситуації, супроти яких нема чим боронитися інакше, як іронією.

„Зиз“ — як кожний сатиричний журнал — відограє вряди-годи ролю тої електричної ліхтарки, що серед темряви освічує справжню постать деяких величин. Не є це легка роля. Живемо в такім середовищі, де люди звязані нитками гурткових, партійних та особистих інтересів. В імя цих інтересів навіть розумні діячі вважають можливим боронити дурнів, коли вони їх однодумці, а нападати немилосерно на чесних і розумних своїх противників.

Так затроюється духова атмосфера і підривається основи суспільної моралі.

Сміх не мусить бути справедливий. Він стоїть понад педаґоґією, бо замість проповідувати — загострює зір на суспільні явища, вигострює ум. Є в „Зизі“ дотепи може занадто гурткові, часто зрозумілі лише для найближчих знайомих зизоокої редакції, але рівень гумору та сатири не завсіди залежить від величини осміяних осіб. Великі люди стають смішні, коли робимо їх малими, малі, коли робимо їх великими.

А де є більше величин, як в Абдері? Возьміть тільки один приклад: скільки ювилеїв відсвяткували в нас за останніх сім-вісім літ! Більше, як у Німеччині, Франції та Анґлії!

Забогато поважних громадян лякається в нас сміху та сатири. Кажуть, що не можна підривати авторитетів. Автім авторитети не більше нам потрібні, як суспільна сатира. Сатира, наче порошок проти насікомих — убиває тільки зайву погань, а не людей. Коли суспільність дозріває до розуміння гумору та сатири, вона вміє відріжнити паперові стріли від затроєних. Той, якого знають усі як інтеліґентну людину, не потребує лякатися, коли осміюють його розум, — чесний не лякається за свою честь... бо стріла, спрямована проти них сатиричним журналом, вертається, наче бумеранґ туди, звідки вийшла.

Сміятись прилюдно в Галичині важче, ніж стати послом або головою якоїнебудь інституції чи товариства. До цього треба в першій мірі сміливости, а що більше: справжнього таланту. Дотеп можна перевірити обєктивно, безпосередньо, наче фізичний факт: коли з нього всі сміються — він справжній. Поважну промову та заяву, ґазетну чи наукову статтю може написати або бодай навчитись писати менш-більше кожний; дотепу не придумаєш, не зліпиш, не випрацюєш пильністю.

Гумор є одним з найрідкіших і найцінніших дарів людства. Сміхом ріжниться людина від звірят, — по сміху: його формі та змісті пізнати інтеліґенцію одиниці та народу.

Природа не розділила його рівномірно між народами. Найбільше дістали з нього ті, що дістали найбільше з джерела всього життя: з сонця — південні народи. Ґеоґрафічно належимо до народів півдня, але історично? Скільки ґрамів гумору припадає на тонни суму та туги в нашій літературі?

Десятки, сотні наших поетів уважають своїм обовязком писати про Сонце, до якого прямує поневолений нарід, але самі не мають із нього навіть того проміння, яке сама природа дарувала нашому народові: проміння гумору.

Якби який чужинець прохав дати йому найкращий зразок нашої преси — треба би йому дати „Зиза“. Тільки він один дорівнює пересічним аналоґічним орґанам преси в Европі. Останнє його число (16-те, виборче) має рисунки та дотепи в стилі „Сімпліціссімуса“. Спромогтись на такий свобідний сміх у *таких* часах — явище гідне подиву.

„Зиз“ — єдиний у нас орґан, що має необхідну умовину ширини та сміливости ідей: незалежність від усіх „посторонніх“ т. зв. позакулісових впливів. Його редактор і карикатурист в одній особі має козацький розмах і Арґусове око; це перший на Україні Козак, що має імя анґлійських королів і романтичних трубадурів: Едвард. В іншому громадянстві, що має зрозуміння для перел гумору, він міг би вести королівське життя і грати на ґітарі; — в нас нехай подякує всім, яких обезсмертнив у „Зизі“ що має досі невибиті зуби.

історія сходист. фільософії і теольоґії — 1 год., о. д-р А. Ішак, Theologia dogmatica Orientalium dissidentium (pars generalis) 2 год.

Історія церкви: о. крил. Лужницький Леонід, історія всемирної церкви від її заснування до XIV Всел. Собору 3 год., проф. д-р Чубатий Микола, історія унійних змагань на Україні до Берестейської Унії (1596) 3 год., історичні вправи: загальний просеминар 1 год., інтерпретація вибраних текстів 1 год., історичний семинар (читання праць) 1 год.; проф. д-р Залозецький Володимир, християнська археольоґія 1 год., історія церковного мистецтва 2 год., о. д-р Лаба Василь, патрольоґія 2 год.

Богословія моральна: о. д-р Цеґельський Ігнат, De principiis theologiae moralis 5 год., casus conscientiae 1 год.: о. д-р Фіґоль Іван, Моральна богословія: про VII. Божу заповідь 1 год.

Богословія пастирська: о. д-р Левицький Ярослав, пастирська богословія: про св. Тайни 4 год., годеґетика 1 год.; о. д-р Фіґоль Іван, головні правила гомілетики 2 год., гомілетичний семинар: як виголошувати проповіди 1 год.; о. Рудь Степан, Літурґіка: про храм і церковні сосуди 1 год., начерк вечірні, повечерія і полуношниці 1 год., церковний рік в його подвижній части 1 год., пояснення церковного правила і Служби Божої св. Івана Золот. 1 год.; о. Дзерович Юліян, катихитика 2 год., педагоґіка 2 год., практичні вправи в навчанню релігії 2 год.

Церковно-словянська мова: о. проф. д-р Кархут Спиридон, граматика церковно-слов. мови 4 год., семинар церк.-сл. мови 1 год.

Канонічне право: о. д-р Ішак Андрій, Ius canonicum sec. Cod. Iur. Can. respectu Eccl. dissid. habito 3 год., о. д-р Лаба Василь, Ius matrimoniale 2 год., д-р Ковшевич Роман, семинар канонічного права: рішення українських церковних синодів 2 год.

З життя наших установ.

Загальні Збори „Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами" у Львові.

Дня 14. листопада ц. р. відбулися річні Заг. Збори „Товариства Опіки над Українськими Еміґрантами", в яких взяли участь члени Т-ва зі Львова і представник кружка Т-ва в Станиславові п. Гаванський. Була теж присутна п-і Скубова з Америки, що в тому часі перебувала в краю у відвідинах. Від Еміґраційного Уряду був за Зборах керманич львівської Експозитури д-р В. Вишинський.

Збори відкрив голова дир. М. Заячківський, що згадав перш за все про смерть члена управи Т-ва ред. Ф. Федорцева, якого память присутні вшанували повстанням з місць. Опісля дир. Заячківський привитав керманича Експозитури Еміґр. Уряду д-ра Вишинського, торкнувся справи „Тижня Еміґранта" і закінчив свою промову признанням для праці службовиків Т-ва.

Після відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів і його принняття, зложив докладний звіт з діяльности в 1929 р. секретар Т-ва д-р Володимир Константинович. Потім дир. М. Лазорко іменем контрольної комісії предложив фінансове звідомлення і поставив внесок на уділення управі абсолюторії.

В дискусії над звідомленням промовляли: д-р В. Вишинський, д-р А. Говикович і ред. І. Івашко. Після замкнення дискусії внесок контрольної комісії принято одноголосно.

Приступлено до вибору 4 членів управи і 2-х заступників, як і контрольної комісії.

По переведенні вибору вибрано як членів: о. Дамяна Лопатинського, проф. Михайла Галущинського, інж. Ю. Мудрака і п. Костя Єзерського, як заступників ред. І. Івашка і п. Михайла Гелібея.

До контрольної комісії увійшли: дир. Омелян Сеник, дир. Михайло Лазорко і ред. Петро Берест як члени, а як заступники п. Олександер Лащак і Марко Кисілевський.

Забрав ще слово д-р В. Вишинський, щоби вияснити справу Еміґраційного Синдикату. Головне завдання Синдикату — це охорона його перед еміґраційною лихвою. Лихва ця досі цвила в цілій повні, еміґрант тяжко мусів себе оплачувати перед виїздом аґентів і обманців, котрі нераз були причиною цілковитої його руїни. Щоб тому положити край, виринула ідея Синдикату, який вже розпочав свою діяльність. Одначе Синдикат в нічім не перечить праці суспільних товариств, навпаки: він буде змагати до цього, щоби була співпраця і щоби вона відбувалася в повній гармонії.

Опісля принято цілу низку внесків, між ними признання для секретаря Товариства д-ра В. Константиновича за його безінтересовну і повну посвяти працю для Товариства.

На тім през. дир. Заячківський закрив збори, дякуючи прибувшим за участь.

Виборчі висліди до сойму.

СУДОВИЙ ПОВІТ ТЛУСТЕ.

Громада:	11	1
Ангелівка	103	37
Кересток	93	50
Ворвулинці	327	102
Головчинці	310	136
Дроги‌чівка	365	50
Каролівка	140	37
Кошилівці	312	150
Лисівці	552	104
Нагіряни	261	50
Нирків	370	190
Попівці	269	102
Рожанівка	209	216
Садки	679	38
Солоне	350	90
Свершківці	285	25
Тлусте-місто	252	452
Тлусте-село	150	156
Торське	757	202
Цапівці	486	199
Хмелева	315	21

Висліди з 12 громад бракують.

ПОВІТ КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

Місцевість:	11	1	15	14	22	23	інші
Камінка Стр.							
Ч. 27	208	562	2	31	74	27	—
Ч. 28	141	282	14	48	68	30	—
Ч. 29	75	408	1	613	39	10	—
Разом	424	1252	17	692	181	67	—
Спас	175	129	15	—	7	—	—
Стрептів	293	148	45	—	—	—	6
Добротвір	775	260	1	39	14	64	—
Дернів	106	109	262	—	78	—	—
Тадане	130	230	67	—	1	—	—
Незнанів	287	250	37	—	27	—	13
Якимів	221	12	—	—	—	—	—
Сілець Беньків	711	—	—	—	—	—	—
Лодина Нова	11	192	—	—	—	1	—
Руда Сілецька	185	429	15	1	1	1	—
Батятичі	420	336	167	—	46	—	—
Соколя	176	156	64	—	46	—	—
Волиця Деравл.	226	108	—	—	40	—	—
Ямне	46	125	4	—	—	—	—
Железів Вел.	56	406	—	—	—	—	2
Желехів Малий	99	—	—	6	—	—	—
Нагірці Малі	161	—	—	—	—	—	—
Язениця Руська	224	90	—	—	13	4	—

Це тільки частинне зіставлення виб. вислідів з повіту. З виб. містерій слід згадати про те, що в двох наших селах в якийсь спосіб майже всі наші картки підміняні в урні одинкою. В деяких селах (Добротвір, Батятичі, Сілець Беньків) арештовано наших людей за розклеювання афішів, а в самій Камінці придержано за роздавання карток 11-ки коло церкви адв. д-ра Льонгина Горбачевського, одначе зараз таки випущено.

СУДОВИЙ ПОВІТ ЗАЛІЩИКИ.

Громада:	11	1
Бедриківці	399	132
Блищанка	422	58
Винятинці	280	400
Голігради — вислід бракує.		
Городок	285	68
Дзвиняч	350	130
Доброводяни	250	44
Дунинів	202	14
Дуплиська	216	69
Жежава	266	42
Зазулинці — вислід бракує.		
Заліщики-місто	70	1020
Заліщики Старі	268	205
Іване Золоте	473	64
Касперівці	513	96
Колодрібка	747	46
Костільники	4	217 або 227*)
Кулаківці	241	67
Лисичники	277	67
Мишків	258	88
Новосілка	413	222
Печерна	250	28
Синків	694	99
Угринківці	381	278
Щитівці	256	87

*) Причиною такого висліду голосування в Костільниках є обставина, що картки до голосування попали там в руки поліції, котра зганяла виборців до голосування, впихаючи їм силою картки на одинку.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Відчинення канцелярії УНДОбєднання.

Дня 26. листопада ц. р. в год. 6. вечором відпечатали представники державної поліції канцелярію ґенерального секретаріяту УНДОбєднання і передали її сен. Михайлові Галущинському, як членові екзекутиви. Тому належить всі письма як також всі справи звертати на адресу: Львів, вул. Костюшка ч. 1 а, II. пов. — Народня Канцелярія.

Одночасно перебрав адвокатську канцелярію д-ра Д. Левицького його субститут адв. д-р Лев Ганкевич.

ОСТАННІ ВІСТИ

СЛАВЕК ГОЛОВОЮ КЛЮБУ ББ.

За видачу послів.

Дня 25. листопада вибрали головою клюбу ББ Славека, заст. пос. Єнджеєвича, заст. і керманичем посольської групи пос. Голувка. Постановили одноголосно, що всі посли зречуться незайманости і голосуватимуть за всіми внесеннями в справі видачі послів судам.

НЕ БУДЕ МАРШАЛІВ СОЙМУ ТА СЕНАТУ.

У політичних колах кажуть, що клюб ББ м. ін. змінить номенклятуру маршалів сойму та сенату на президентів.

ЗМІНИ В УРЯДІ.

Кажуть, що премієром після Пілсудського буде Славек або міністр скарбу Матушевський. Уступить міністр внутр. справ Складковський, а буде іменований командантом корпусу. Міністром вн. справ буде полк. Перацький.

ІНТЕРВЮ МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО.

Дня 26. листопада марш. Пілсудський в інтерваю з ред. „Ґазети Польскої" Медзінським сказав м. ін., що тому що ББ має більшість у соймі можна сказати, що Польща є виїмкою в усім світі. Це треба вихіснувати не для повторювання давніх помилок, а для створення основ до держ. праць. Бесідник цікавий, як піде праця, коли 3 гол. чинники в державі: президент, уряд і сойм не будуть сваритися між собою. Признається, що кладе на це за великі вагї. Найголовнішою працею вважає зміну конституції. Тому що маршал є людиною, яка може все повторити за Наполеоном. „Люблю річи добре відроблені", не хотів ос. брати участи у випрацюванні параграфів конституції. Ця праця його мучить, він і нездібний до неї. Комісія виделеґувала його брата як гол. референта проєкту конституції, тому маршала всетаки не минула праця. Як брат прийшов із паперами, маршал подумав: Що я бідний робитиму з тим? А брат сказав, що маршал мусить працювати. Маршал сказав тоді, що не подобається йому постанова клюбу, аби за основу взяти дотепершню конституцію. Головною зміною конституції є скасування судової незайманости послів. Зажадав цього, бо недостачу того параграфу вважає найбільшим нещастям Польщі. Сойм мусить попрацювати над самообмеженням в справі предметів і обєктів своєї праці. Треба звільнити сойм від того, аби займався всім, а щоби оставив вільну руку урядові.

ВИЙДУТЬ НА ВОЛЮ.

Слідчий суддя Демант постановив випустити на волю Вітоса, Лібермана та Дембського за кавцією по 10.000 зол. а Путека за 5.000 зол. Ліберман є тяжко хорий.

СТРІЛЯВ ДО ШЕФА.

Помічник у крамниці „Радіо та світло" при вул. Валовій 11. а у Львові стріляв до свого шефа інж. Львова, тому, що він грозив, що віддасть його поліції за це, що обкрадає крамницю.

ЗЕМЛЕТРУС. — ВИБУХ ВУЛЬКАНУ.

Дня 26. листопада навістив Японію землетрус. Великі шкоди є в окр. Шізука, 100 миль на півд. від Токіо. Вбитих понад 200. Наслідком землетрусу вибухнули пожежі, потерпіли від них місц. Мішома, Нумчу, Нагоко, Іто, Етані. Купелева місцевість, Гаконемаші знищена. Потерпіла й Йокогама. — На остр. Джаві вибухнув вулькан Мерапі. Лява залила долину на 8 км.

ВІДЛОЖЕНА РОЗПРАВА.

На розправі проти Павла та Мих. Гнідеців, Михайло Гнідець зізнав, що Павло невинний у вбистві Задорожного, а що він убив його. Обор. д-р Ґіртлер поставив внесення переслухати Михайлового брата Максима Гнідеця, що це д-р Ганкевич сам піддав Михайлові Гнідецеві такий проєкт. Об. д-р Ганкевич заявив, що з огляду на такі закиди зрікається оборони. Тому розправу відложили на необмежений час.

—о—

Великий процес у Москві.

Дня 25. ц. м. у Москві почався великий процес проти членів „Промислової Партії“, обвинувачених у контрреволюції. Обвинувачених боронить 5 адвокатів. На розправу допущено 27 журналістів. Комуністи влаштували на вулицях Москви велику демонстрацію: демонстранти домагались кари смерти для підсудних.

Бухарін недужий.

„Н. В. Журналь“ подає з Москви, що Бухарін поважно хорий на нерви і лежить у санаторії. Від леда чого Бухарін дрижить на цілому тілі і починає плакати. Лікарі побоюються, що ця нервова недуга скінчиться божевіллям.

Літвінов на місце Рикова?

Берлін, А. Т. Е. З Москви пишуть, що комісар закордонних справ Літвінов буде іменований предсідником ради народніх комісарів на місце Рикова. Риков, як відомо, висланий за Кавказ. Літвінов був би рівночасно комісарем законд. справ.

Робітники проти комуністів.

Рига. А. Т. Е. У кількох фабриках С. Р. С. Р. робітники виступали на вічах із гострою критикою політики Сталіна. В Ленінграді робітники напали на голову ячейки Сорокіна і вбили його. Д. П. У. арештувало кількох робітників. Таке діється і на Україні та над Доном, звідки, як пише „Комуніст“, комуністичні діячі втікають масово зі страху перед терором робітників.

Рим — Москва.

Італійський міністр закорд. справ Ґранді виїде в січні 1931 р. до Москви для навязання близчих звязків між С. Р. С. Р. та Італією.

Ревізії й арештування.

РАДЕХІВЩИНА.

Дня 11. ц. м. 25 поліціянтів та 4-ох агентів перевели ревізію в о. Івана Набережного, пароха в Кривім біля Радехова. Ревізію перевели теж в директора місцевої школи Омеляна Сползакевича, Анни Кудрик, Петра Лепеха та у свідоміших селян. В о. Набережного забрали кілька цензурних книжок.

КОПИЧИНЕЧЧИНА.

Дня 15. ц. м. в Сухоставі, пов. Копичинці, перевела поліція ревізії в місцевого пароха о. М. Рогошевського, в Юлії Пизнюк, яка перебувала в пароха, в місцевій читальні „Просвіти“, в місцевій кооп. „Хлопська Поміч“ та у свідоміших громадян: Ілька Сивого, Ів. Древоріза, Петра Глинського, Ів. Татарина, Михайла Пилиповича, Якова Нападія та в Павла Нападія. Не арештували нікого. В нікого нічого не найшли.

З ПЕРЕМИСЬКОЇ ТЮРМИ.

Довідуємося, що в перемиській тюрмі перебувають досі такі українські політичні вязні: проф. Чмола, о. Гук, п-ні Гукова, Сенечко Осип, Босий В., Нагайський В., Нагайський М., Дутко, Крупа, Польняк, Куманяк, Кунанець, Парипа, Чолодій, Савка.

Дня 27. жовтня ц. р. згадані вязні почали були голодівку, яка трівала до 1. листопада ц. р. Причиною голодівки були невідрадні відносини у вязниці. Коли заряд вязниці сповнив домагання вязнів, вони перепинили голодівку.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

Дня 24. ц. м. вийшли на волю з львівських „Бриґідок“ Михайло Сениця і Волод. Кремінецький з Запитова. Їм закидували приналежність до УВО, саботажі та розкидування протипаржавних летючок.

НОВИНКИ

— Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“ Фотограф Лев Янушевич. 537 135-?

— **Конфіската „Діла“.** У вчорашньому (264) числі „Діла“ підпала конфіскаті частина статті „Польські вибори й італійська преса“ та всі вістки в рубриці „Ревізії й арештування“. Це вже друга з черги конфіската нашого органу в цьому тижні.

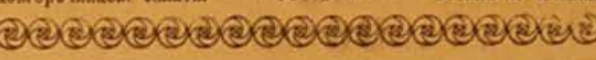
— **На захід.** Повідомляють нас, що з народньої школи в Перегінську, пов. Долина, за одним махом перенесло міністерство „для добра школи“ три вчительські сили, а саме: управителя Михайла Панькова в Люблинщину, вчителя Володимира Чолія в Келеччину, а вчительку Марію Миколичеву в Пулавщину. Крім них перенесено з того самого повіту з Тростянця управителя школи Білозора. Ходять чутки, що тепер перенесло міністерство 37 наших учительських сил на захід.

— **Напад на б. посла.** В понеділок, 24. листопада в 7. год. вечора якісь боївкарі напали на головній вулиці Луцька на б. посла Власовського (УСРП) й сильно його побили палками. Окрівавленого, з розбитою головою п. Власовського підняли непритомного прохожі й відвели до недалекого аптичного складу, де йому зробили перевязку.

— **Особисті вісти.** Ярослав Стрільбицький зі Збаража дістав диплом інженіра в політехніці у Данцігу.

— **Сучасна молодь.** У Братиславі в ЧСР судять 22-літнього Франца Крістіна за вбивство двох дівчат, а саме своєї нареченої Матулової і її приятельки Класовіти. Обвинувачений боронився тим, що він любив Матулову, хотів з нею женитися, а вона була так знеохочена до життя, що сама просила застрілити її та Класовіту, яка також давно бажає вмерти. Франц Крістін довго вагався, але коли втратив посаду, рішив і сам згинути разом з нареченою, убив її та її приятельку, а бачучи два трупи, утратив притомність і не міг стрілити собі в чоло. Розправа мала багато сензаційних ментів, між іншим виявилось, що ця трійка самовбивників перед трагічним вчинком ходила до фотографа і відфотографувавшись, післала цю передсмертну фотографію родичам і приятелям. Процес скінчився тим, що Крістіна засуджено на 10 літ вязниці.

— **Нервовий дідусь і плаксива внучка.** Віденський урядовець Антін Гірнбавер був дідом маленької внучки Мері, яку дуже любив, але тільки тоді, коли Мері сміялася, а не плакала. Колиж маленька Мері починала плакати, то нервовий дідусь втікав з дому. Але одного дня його дочка, а мати Мері пішла до міста і просила батька заопікуватись милою, але плаксивою внучкою. Дідусь згодився, бо думав, що Мері буде спокійно спати, але на нещастя, маленька внучка, опинившись без мамусі, почала страшно плакати. Дідусь пробував заспокоїти дитину, носив на руках, колисав, приспівував, давав поссати пипку, а коли дитина далі плакала, нервовий дідусь, не тямлячи, що робить, вхопив залізну палицю, гримнув маленьку внучку по голові, щоби вона замовкла. Дитина справді замовкла, перестала плакати, але виявилось, що Мері вмерла. Вернула мати дитини, батько, і тепер що правда Мері вже не плакала, але плакали її родичі. Цього іще мало: нервового дідуся поставили перед суд. Гірнбавер оправдувався, що він нервовий, що не знав що робить, лікарі і свідки справді ствердили, що цей дідусь має нерви не в порядку і що він, маючи 25 літ, утратив наречену, з розпуки відрізав собі сокирою ліву руку. Та всеж суд засудив нервового дідуся за вбивство внучки на 4 роки вязниці.

— **Жертва науки.** В Травтенаві в ЧСР помер від затроєння крови визначний рентґенольоґ, лікар Осип Маер. Від кількох літ він працював над винаходом в ділянці рентґенольоґії і при одному експерименті з ріжними хемічними складниками скалічив собі руку, дістав затроєння крови, що і було причиною його смерти.

— **Самовбивство дочки міністра.** У Пряшеві вискочила через вікно з третього поверха дочка чеського міністра для Словаччини д-ра Шробара, Єлисавета Райнога. В 1927 р. вона вийшла заміж, по породах була дуже нервова і через якесь непорозуміння з чоловіком, у ночі вискочила на вулицю і згинула на місці.

— **Роковини уродин Суворова.** Дня 26. ц. м. минуло 200 літ від уродин великого російського полководця ґенерала Суворова. Російська військова еміґрація улаштовує з цієї нагоди урочисті академії, виклади і т. д.

— **Темнота в Індіях.** В Бенґалії зберігся денеде і досі звичай приносити богам у жертву живих дітей. Хоч влада довго бореться проти того дикого звичаю, на днях поліція в селі Таттина в Бенґалії арештувала кількох фанатиків, які вбили 7-літнього хлопця і спалили його в жертву Брамі.

— **Король подорожує.** До Відня приїхав б. король Болгарії Фердинанд. Він відвідав свою тітку Марію і княжну Єлисавету та відїхав до Кобурга.

— **Нове чудо в Люрді.** Досі занотовано 4.500 випадків виздоровлення хорих, що молились до Матери Божої в Люрді та купались у воді в тому чудотворному місті. На днях до Люрду привезено швайцарську дівчину Ліду Лішер смертельно хору на туберкульозу легенів, жолудка і хребетного стрижа. Всі лікарі віщували їй смерть за пару днів, а з Люрду, після купелі в чудотворній воді, ця дівчина вернула зовсім здорова. Католицька преса нотує цей випадок як нове чудо.

— **Курці мають ювилей.** Цього року минає 400 літ від уродин „батька тютюну“ Івана Нікота, від якого імені пішла і назва нікотини. Іван Нікот родився 1530 року, був амбасадором у Лізбоні і маючи звязки з Америкою, перший поширив в Европі тютюн, який вже був відомий зараз після відкриття Америки. Сам Нікот не курив, але вірив, що тютюн є добрим ліком на міґрену і недугу шлунка та спопуляризував тютюн як лік. На днях у Парижі відбувся конгрес курців, на якому вшановано память „батька тютюну!

— **Палиця Наполеона.** Коли Наполеон був іще ґенералом, один його вояк, різьбар, подарував йому палицю, якої голова зображувала голову Наполеона, а на самій палиці були вирізьблені картини із битв, в яких Наполеон побідив ворогів. Ця палиця так подобалась Наполеонові, що він завжди носив її зі собою, а цього вояка-різьбаря іменував капралем. Перебуваючи на одній кватирі у Вероні в домі багатої пані, Наполеон забув цю палицю і власники цього дому, де мешкав Наполеон, зберігають цю палицю як памятку і до нині.

— **Як живе Бернард Келлерман?** Автор „Тунелю“, „Інґеборґи“ та інших знаменитих повістей, живе тепер у своїй віллі у Вердері недалеко Берліна. Вілля окружена гарним садом і городом, в якому Келлерман сам виконує всі праці, копає, садить цвіти, плекає дерева. Він тішиться великими симпатіями своїх читачів, які часто присилають йому дарунки. Недавно одна пані прислала йому расового гарного пса. Що неділі до віллі Келлермана приїзджають приятельки письменника: малярка Лена Шнайдер-Кайнерова і артистка Тілля Дірє. Келлерман любить грати крокет і ці дві приятельки для нього постійними партнерами в цій грі. Автор звичайно грає крокета, або працює в саді і городі, а пополудні щоденно присвячує літературній творчости. Тепер пише він нову повість, про яку нікому не хоче дати ніяких інформацій.

— **Продали твір Ван Дейка.** В Ню Йорку продано твір Ван Дейка, а саме портрет Франца Вілерса за 100.000 долярів. Портрет цей закупив один збирач мистецьких творів.

— **Летун утік з вязниці.** Світової слави летун, майор Франко, який за провини сидів у вязниці в Мадриді, підкупив сторожу і втік на волю.

З театру.

Малий Міський Театр: „Перфуми моєї жінки“, фарса на 3 дії Л. Ленца.

Приятель чи приятелька мужа чи жінки грають у модерним подружжі ролю райського вужа. Намовити мужа або жінку: піти окремо кудись саме тоді, коли подружий обовязок і всесильна опінія наказують іти спільно — це перший крок по тій ховзькій стежці, на якій найлекше і найприємніше впасти в мішаним товаристві. Ніхто з нас не дивується, що навіть професор від засушених метеликів хоче одного дня спробувати, чи має ще крила і чи не приємніше бути метеликом, ніж зразковим професором і мужем.

Які можуть бути наслідки такого несподіваного вискоку засушеного покружника? Краще не питати... в інтересі фарси. Фарса Ленца складена як порошки на біль голови: на підставі випробованої рецепти. Кожний вхід і вихід є на те, щоби на сцені витворювалася щораз комічніша ситуація. Ніхто з нас не питає на вид таких ситуацій, чи вони правдиві; важне те, що добрий артист, навіть у фарсі, що залюбки зводить своїх героїв до манекінів уміє творити живий тип людини з усіма рисами її професії. Коли ніхто з нас досі не бачив у життю такого професора, то побачивши Знича у фарсі Ленца, скаже, що приємніше та симпатичніше комічним (так, щоби любила його і гарна жінка і авдиторія) він бути не може. Від його гри пєса іскрилася шампанським гумором. Його партнеркою була п-ні Гривінська, що навіть у ролі превірної жінки має привабливий перчик, необхідний у такій легко перченій комедії.

Не часто трапляється в театрі, щоби авдиторія посередині дії вибухала голосним реготом і оплесками. м. р.

СПОРТ

З Карпатського Лещетарського Клюбу.

Виділ Клюбу подає всім членам до відома, що перші ширші сходини відбудуться 28. ц. м. в год. 6.30 вечором у власній домівці при вул. Костюшка 1 А, І. пов. Приявність усіх членів обовязкова. Того самого дня від години 6-ої секретаріят Клюбу прийматиме зголошення в члени.

Відозви й комунікати.

Союз Українських Наукових Робітників Книгозбірень і Музеїв у Львові.

Після затвердження статуту товариства повідським урядом відбулися дня 7. ц. м. установчі збори членів, на яких вибрано таку Раду Союзу: голова дир. Іл. Свєнціцький, заст. голови Зол. Дорошенко, секретар д-р Яр. Пастернак, скарбник Мих. Драган, член Ради д-р Марія Деркачева, заступники: Ф. Дудко і Нат. Дорошенко.

Згідно з § 3. статуту є метою Союзу: а) обєднання фахових бібліотечних та музейних працівників, б) ширення книго-архіво-музейознавства серед широких суспільних кругів, в) змагання до правильного розвитку і належної організації українських книгозбірень, наукових робітень, архівів і музеїв у Польщі.

Дійсним членом Союзу може бути кожний працівник українських бібліотек, архівів і музеїв у Польщі та кожний працівник українець в однородних ненаціональних установ, прийнятий Радою Союзу на письменне предложення двох дійсних членів Союзу. Спомагаючим членом може бути кожна фізична і правна особа, яку прийме Рада Союзу на основі її письменної заяви. Почесних членів іменують загальні збори на предложення Ради Союзу за особливі фахові і професійні заслуги на полі українського книгозбірництва, архівництва і музейництва. Члени дійсні і спомагаючі платять означену річну (місячну) вкладку, а почесні члени по своїй волі і змозі.

Рада Союзу має право вести фахові курси та видавництва, організувати книгозбірні, архіви і музеї і вести їх евіденцію та загальну каталогізацію. Всю переписку в справах товариства слід звертати до голови або секретаря Ради Союзу на адресу: Львів, вул. Мохнацького 42.

РАДА СОЮЗУ.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Антін Крезуб: ПАРТИЗАНИ. Спомини, частина II. Видавництво „Червона Калина", Львів 1930. Стор. 174. Зміст: Стріча в хуторі, Оксана, За хлібом, Облава, Через замерзлий Дніпро, Моя втеча.

Проф. К. Михайлюк: ТЕХНІКА КООПЕРАТИВНОГО МОЛОЧАРСТВА, підручник для молочарів і самоосвіти з 83 малюнками. Вид. „Маслосоюзу". Львів 1930. Стор. 198.

Ярослав Гашек: ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА. Том II. Швейк на фронті, переклад з чеського. Вид. „Луна", Львів 1930. Стор. 170.

Ю. Дорош: ПІДРУЧНИК ФОТОАМАТОРА. Загальні вказівки фотографування, Львів 1930, стор. 60.

Das geistige Leben der Ukraine (Vergangenheit und Gegenwart) herausgegeben von Dr. V. Zalozieckyj. Münster, in Westfalen. Aschendorffsche Verlagsbuchhandlung. — Наклад „Deutschtum und Ausland", стор. 120.

В змісті статті проф. д-ра Шрайбера, д-ра Залозецького, проф. Д. Дорошенка, д-ра Мірчука, проф. Л. Білецького, д-ра Кузелі й проф. Антоновича.

ЖУРНАЛИ

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА. Економічно-суспільний місячник, Львів, листопад, 1930, ч. 11.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР. Львів, 15. XI. 1930, ч. 22.

КУБАНСЬКИЙ КРАЙ. Орган неперіодичний, Прага 1930. Ч. V.

ВІСТИ З ЛУГУ, Львів, жовтень, 1930, ч. 10.

„ПЛАСТУН". Часопис пластової молоді, Ужгород, октобер, 1930, ч. 2.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО. Орган „Взаїмної Помочі Українського Вчительства", Львів, 1—15 листопада 1930.

ТАБОР, военно-літературний журнал, Варшава 1930, ч. 14. Наклад видавництва „До зброї".

Sprawy Narodowościowe. Czasopismo poświęcone badaniu spraw narodowościowych. Warszawa, październik 1930. Nr. 314.

НОТИ.

Е. Форостина: Мішаний хор **ПАНАХИДА І ВПАВШИМ ЗА ВОЛЮ,** похоронний марш, Стрий 1930.

Жертви

на відбудову школи ім. кн. Льва у Львові.

4-ий виказ.

На відбудову знищеного бомбою будинку 5-клясової народньої школи „Р. Ш." ім. князя Льва у Львові при вул. Крупиській ч. 15 зложили дальше в золотих: 215) Ігнат Евстахій — Львів 50, 216) Іван і Марія Літинські — Львів 20, 217) III. кляса дівочої школи „Р. Ш." ім. Грінченка Львів 16, 218) Д-р Шкільник М. — Перемишляни 10, 219) Домбровський Августин — Львів (за листопад) 10, 220) Пилипенко Галя, учениця школи ім. князя Льва — Львів 10, 221) викликаний Берлад Михайло — Коломия 10 і кличе: Михайла Ковалева у Львові вул. Кохановського, 222) Д-р Сіркс Михайло — Броди 10, 223) Гр. кат. парох. уряд — Заліщи 7·50, 224) Гр. кат. парох. уряд — Розвадів 6·55, 225 о. Бобикевич Ізидор — Сиджавка 5, 226) о. Головацький Степан — Висна 5, 227) о. Хтей Ал. — Доброгостів 5, 228) о. Брикович Іван — Кривеньке 5, 229) Гонька Ольга — Передільниця 5, 230) Малинович Константин — Дора 5, 231) Симанюк Михайло — Микулинці 5, 232) Фляк Михайло — Коломия 5, 233) Лазаревич Ярослав — Монастириська 5, 234) о. Сиротюк Микола — Іванці 4, 235) о. Згорлякевич — Хревт 4, 236) о. Щуровський Михайло — Маркова 3, 237) Гр. кат. парох уряд — Станиславів 3, 238) о. Солтикевич Орест — Улюч 3, 239) о. Гоцький Олекса — Двірці 3, 240) о. прелат Фільварків Микола — Демня 2·50, 241) о. Хархаліс Олекса — Опарівка 2, 242) о. Слободян Ігнатій — Підманастир 2, 243) о. Кончидо Віктор — Луковець 2, 244) менше як по 2 зол. жертвувало 8 осіб на загальну квоту 10·20 зол.

Пересилаючи жертви, зволять Вп. Жертводавці викликувати своїх знайомих.

Жертви просяться пересилати на щадничу книжочку ч. 15 150 Кооперативного Банку „Дністер" у Львові, вул. Руська ч. 20.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 26. листопада н. р. масло пріма експортове солене 5·10 зол. масло пріма бльокове несолене 5·10 зол., літра молока 0·34 — — сотиків, літра сметани 1·70 зол., копа яєць 12·50—12·70 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 27. листопада год. 7·30 веч. „Аїда", опера Вердія.

Пятниця, 28. листопада театр нечинний причини ген. проби „Кордіяна".

Субота, 29. листопада, год. 7·30 веч. „Кордіян" Словацького, премієра.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Четвер, 27. листопада год. 7·30 веч. „Доротея Ангерман".

Пятниця, 28 листопада, год. 7·30 веч. „Корневільські дзвони", опера Плянкета.

Малий Міський Театр:

Четвер, 27. листопада, год. 7·30 веч. „Перфуми моєї жінки".

Пятниця, 28. листопада, год. 7·30 веч. „Перфуми моєї жінки".

Театр Новин (в салі кіна „Кольосей"):

Четвер, 27. листопада, год. 7·30 веч. „Опікуйся Амалією" (премієра). Знижки важні.

Пятниця, 28 листопада, год. 7·30 веч. „Опікуйся Амалією.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Голос серця".

ГРАЖИНА: Звукова фільма: „Вальс кохання".

ЛЕВ: Звукова фільма: „На лаві ганьби".

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Парада Парамавнту" (Моріс Шевальє).

ОАЗА: Трійливі уста.

ПАН: Моральність пані Дульської.

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Небезпечний роман" (Беті Амен)

ПАСАЖ: Золото пустині і звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: Чортова дочка. Дівчина з обєктивом.

ФАТАМОРГАНА: Остання сотня.

ХИМЕРА: Репортер із „Вечірньої" (Бебе Даніельс).

СЛІМАКС: „Хоробрий вояк Швейк" та „Грішна любов".

УЛАН: Асфальт.

Присилайте передплату!

Програма радіо.

Четвер 27. XI. 1930.

Варшава (1411,7) 12·35 Шкільний концерт. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·40 Спів Естери Лайтінен. **Льондон** (356,3) 13·00 Музика. **Берлін** (419) 19·00 Релігійна музика. **Харків** (426) 16·00 Концерт. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 19·55 Веселі пісні (спів Еміль Поллерт). **Відень** (516,3) 12·00 Капеля. **Будапешт** (550,5) 16·00 Оперові арії (співає Петрі). **Ленінград** (1000) 16·00 Квінтет Моцарта.

Пятниця 21. XI. 1930.

Варшава (1411,7) 17·45 Концерт мандолінистів. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·40 Скрипка Арно Гранрот. **Льондон** (356,3) 13·00 Концерт. **Берлін** (419) 19·00 Весела музика. **Харків** (426) 20·00 Концерт. **Рим** (441,2) 12·45 Радіоквінтет. **Прага** (486,2) 16·30 Смичковий квартет. **Відень** (516,3) 15·25 Капеля Сільвінга. **Будапешт** (550,5) 17·30 Радіоорхестра. **Ленінград** (1000) 16·00 Концерт естрада. **Париж** (1724,1) 21·45 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові. 881

Самбір:

27. XI. „Гріх".

В пятницю 28. XI. переїздить театр до Добромиля, де затримається на три вистави.

У своїм турне вступить Театр на кілька вистав до Перемишля і Львова.

Додатковий виказ датків для Товариства Прихильників Освіти у Львові з „Дня Студента" на листи. — Воєвідство Тернопільське: Повіт Скалат: Зелена 26·35 — Повіт Чортків: Базар — 5·90, Шманьківчик — 5·60, Угринь 6. Повіт Камінка Струмилова: Сілець 22, Батятичі 5. — **Воєвідство Львівське:** Повіт Рава Руська: Любича 40·35 (а не 34·20). — Повіт Старий Самбір: Старий Самбір — 4·50 — Повіт Яворів: Бунів — 5·10, Будомир — 5·68, Вербляни — 4·75, Вілька — 4·75, Вільшаниця — 1, Дрогомишль — 10·50, Краковець — 26·50, Мордошковичі — 8·85, Мужиловичі — 10·12, Порудненко — 7·27, Порудно — 6·39, Рогізно — 19·16, Селиська — 7·50, Старичська — 22, Цетуля — 8·10. Черчилава — 17·30, Яворів — 116·25, Ямів Новий — 8·50, Шкло — 4·50. Повіт Самбір: Барвінки — 18·4, Береги — 1·, Дорожів — 42·30, Лука — 6·09, Кульчиці Шлях. — 59·72, Пиняни — 9. Самбір — 260·45, Букдавинь — 15. — **Воєвідство Станиславівське:** Надвірна — 57·50. Станиславів 240 (вулична збірка). — Окрім того зложили в канцелярії Товариства такі датки: Н. Н. (підчас вуличної збірки у Львові) — 10 зол. о. Юліян Галькевич — 4. Студентська Секція в Дрогобичі — дохід зі Студентських Вечерниць — 30 зол. Народня Гостиниця Львів — 20, Земельний Банк, Львів — 200, Біленька Марія, Львів — 25, Аматорський Гурток „Муза" зі Стриганець з вистави в Рошневі — 56·50, Студентське Товариство в Жидачеві — 40 Товариство „Сокіл" в Дубні — 2, Товариство „Просвіта" в Дубні — 10, Коопер. „Труд" в Дубні — 5, Каса „Злука" в Дубні — 5, П-ство Булики в Дубні — 10. Українська Повітова Каса в Городенці — 17, Д-р Володимир Бабій, Львів — 10. — Всім Жертводавцям і Збірщикам складає Виділ Товариства щиру подяку. — За Виділ Товариства: **Володимир Децикевич,** голова, **Д-р Іван Гижа,** секретар. 928

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НЕ ЖУРИСЬ, дівчино — Мандль направить пильно. За одного золотого кульчик, брошку і перстенець — відновить аж диво! вул. Коперника напроти кіна. 772 8—?

ГАРНІ вибирані гриби (найменче 5 кг.) по 12 зол. 1 кг., повила з чистих сливок на цукрі в 5 кг. діжках 14 зол., чиста овеча бриндзя в 5 кг. діжках 14 зол., пчільний мід з гір в 5 кг. блешанках по 25 зол., волоські горіхи в 5 кг. мішочках 17 зол. — посилає франко за післяплатою фірма Мендель Штуммер Косів к. Коломиї. 866 8—10

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 437

УМЕБЛЬОВАНА кімната зол 70 вулиця Слодова — Інформації Каса Сольного Базару, Руська 20. 941 2—2

ЮРКО ПЕРІЖОК з Нового Села пов. Цішанів уневажнює військову книжку видану П. К. У. Ярослав 965

ОКАЗІЯ! Продам двоповерхову реальність, вільне мешкання до 8 покоїв, самий центр, догідні умовини. — Зголошення: Адміністрація „Дохід 4.000 місячно". 943 3—?

БІЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИННИКИ поручає дешево Домбровскі-Розважевскі Львів, (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2 Догідні услівя. 888 2—?

КАНД АДВ. на певиповідженій посаді глядає зміни практики. — Зголошення до Адміністрації „Діла" для „Кандидата". 951 2—?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, специяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та **лікарської косметики**

ординує в скірних недугах
і т. д. від год. 8½—10, 14—16
в косметиці від 10—11 і 16—18
в неділі і свята від 10—11.

Гірське сонце. Вапофор. Дітермія. Кріотерапія. Сепаратові жданьні

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п.
(біля Нар. Гостинниці).

Вінда до вжитку. **Телефон 38—90**

специяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентґеном.

Дентист ЯКІВ НАСС

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.
Телеф. 65—73.

Безболісно пльомбує, лічить і виймає зуби. Скріплює розхитані зуби, робить штучні зуби в каучуку, золоті, платині і білім золоті найновішими системами. Пацієнтів з провінції полагоджує в найкоротшому часі — П. 1. Урядникам і студентам знижені ціни. 912 ?—?

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10